

Sdr. Vosborg Hede - Stråsø

Med dette forløb ønsker vi at formidle det flotte og særprægede landskab på og omkring Sdr. Vosborg Hede i Stråsø Plantage.

Hvorfor ser landskabet ud, som det gør?

Hvilke kræfter har formet det?

Hvilke levevilkår har det givet for planter, dyr og mennesker gennem tiden?

Forløbet er velegnet som en del af undervisningen i **Natur og Teknologi** – særligt på 4.-6. klassetrin. Temaerne rammer lige ind i de overordnede formuleringer omkring fagets formål, ligesom det kan bidrage til at opfylde flere af fagets faglige og kompetencemæssige mål.

Ligeledes vil forløbet kunne indgå i undervisningen i faget **Geografi** på 7.-9. klassetrin. Her er det særligt mål inden for *Naturgrundlag og levevilkår*, der kan opfyldes.

Overskrift	Temaer	Begreber	Praktiske opgaver
Landsskabet dannelse	<ul style="list-style-type: none">• Isens udstrækning i sidste istid• Sandflugt• Vandets påvirkning• Tidsperspektivet	<ul style="list-style-type: none">○ Bakkeø○ Hedeslette○ Indlandsklitter○ Vindbrud/vandreklit○ Afblæsningflade	<ul style="list-style-type: none">➤ Finde/se på vindslebne sten (gåsebryststen)➤ Gåtur med indbygget "tidslinje" fx fra slutningen af forrige istid (130.000 år siden) og til i dag.
Aflejringer.	<ul style="list-style-type: none">• Jordbundens beskaffenhed• Sammenhæng mellem jordbund og levevilkår	<ul style="list-style-type: none">○ Bonitet○ Udvaskning	<ul style="list-style-type: none">➤ Jordprofil➤ Slemmeprøve➤ Sigteprøve af tørret jord (kornstørrelse)➤ Jordprøve (spyd)➤ Plantekendskab➤ Test af ph og næringstoffer
Kortlægning.	<ul style="list-style-type: none">• Højdekort• Jordbundskort• skovkort	<ul style="list-style-type: none">○ Højdekurver○ Naturtyper	<ul style="list-style-type: none">➤ Udmåling af højde i terrænet.➤ Finde naturtyper i landskabet ud fra kort
Udnyttelse af naturgrundlaget	<ul style="list-style-type: none">• Landbrug• Skovbrug• Hedebønder	<ul style="list-style-type: none">○ Hedepleje○ Almuen○ Tørv og lynghø	<ul style="list-style-type: none">➤ Se på husdyr i forbindelse med hedepleje.➤ Børstebinding➤ Strik og filt.

Litteraturliste, henvisninger og links.

Sand-Jensen K., Naturen i Danmark, Geologien, Gyldendal 2006

Slemmeprøve. https://cdn.alinea.dk/2018-09/921ece4d-b24f-471e-ab96-2164609b68f0_Slemmepr%C3%B8ve.pdf

Jordanalyse. <https://www.scandidact.dk/naturfag/rapitest-jordanalyse-ph-npk>

Jordsigte. [https://www.linaa.dk/shop/sigtesaet-plast-](https://www.linaa.dk/shop/sigtesaet-plast-9254p.html?gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMI2Ya3s_bNhAMVFguiAx0fcwy6EAQYBiABEgIAKfD_BwE)

[9254p.html?gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMI2Ya3s_bNhAMVFguiAx0fcwy6EAQYBiABEgIAKfD_BwE](https://www.linaa.dk/shop/sigtesaet-plast-9254p.html?gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMI2Ya3s_bNhAMVFguiAx0fcwy6EAQYBiABEgIAKfD_BwE)

Jordprøvespyd: <https://www.scandidact.dk/naturfag/jordproveoptager-med-traedestykke-300x14-mm>

Film om hedeboønder. https://www.dr.dk/drtv/se/dengang-vi-var-boender-hedeboender-17_1800-tallet_254013

Der fremstilles kort på plastduge til at vise landskabselementer.

